

Zo rijk als de zee diep is

In het begin van de jaren '50 kregen wij les van docente Maria De Leebeek. Zij gaf ons journalistieke opdrachten zoals op interview gaan, snel een actualiteit verslaan, enzovoort. Als moeder van tien kinderen schreef zij in de toenmalige 'Vlaamse' Linie', een gretig gelezen, wekelijkse column over haar gezin, onder de titel 'Zo rijk als de zee diep is.'

Die titel schoot mij, zeventig jaar later, te binnen, toen ik 'Een zee van liefde' ontdekte, het onlangs bekroonde prentenboek, geschreven en geïllustreerd door Pieter Gaudesaboos, een van onze beste Vlaamse jeugdauteurs. Die koos, zolang na Maria De Leebeek, opnieuw de zee als metafoor voor vriendschap en liefde. Daarmee houdt echter de vergelijking op: het ene boek is bestemd voor volwassenen en gaat over ouderliefde en de chaos en vreugden van een kroostrijk gezin. Het andere is een prentenboek met twee dieren in de hoofdrol: een pinguïn en een bruine beer die elkaar graag zien, al zullen ze elkaar pas op de laatste bladzijde een kus geven. Wie de wenkbrauwen fronst over de vriendschappelijke gevoelens van een pinguïn en een beer, moet op internet maar eens kijken naar de talloze en altijd weer nieuwe video's over de innige vriendschap die er tussen de meest verschillende diersoorten kan ontstaan: tussen een gans en een varken bijvoorbeeld, of tussen een paard en een hond, zelfs een schildpad en een lammetje en, sterker nog een poes die 'zoentjes' geeft aan een dikke koi die vanuit de vijver zijn mummelende vissenlippen naar haar toesteeft. Sommige dieren dollen met elkaar als kinderen, vallen dicht bijeen in slaap, gaan bang op zoek zodra ze hun vriendje uit het oog zijn verloren... Niets gaat er boven vriendschap. Ook de liefde kan niet zonder.

Gaudesaboos gebruikt opvallend weinig woorden om zijn verhaal te vertellen. Maar die volstaan ruimschoots om de schoonheid van vriendschap en liefde te openbaren. De NRC (Nieuwe Rotterdamse Courant) had het over een taal die 'eerlijk is, aarzelend en openhartig. Zoals liefde kan zijn.'

En de illustraties – eigentijds en in prachtige kleuren – vertellen hoe opwindend het is om iemand graag te zien, hoe groot het verdriet als het misloopt, en hoe heerlijk het leven als het weer goed komt.

Lang geleden had ik het hier al eens over het wereldwijd, op miljoenen exemplaren herdrukte prentenboek 'Raad eens hoeveel ik van je hou', waarin Kleine en Grote Haas elkaar proberen te overtroeven met voorbeelden die de grootte van hun vriendschap moeten bewijzen. Natuurlijk haalt Grote Haas, door zijn lengte en kracht, altijd de beste punten. Maar als zijn vriendje, doodmoe van al die inspanningen, zegt: 'Ik hou van jou tot aan de maan' laat Grote Haas hem winnen. Pas als zijn kleine vriend is ingeslapen, fluistert hij: 'Ik hou van jou tot aan de maan...en terug.'

En laat die uitspraak inmiddels een geijkte liefdesverklaring geworden zijn. Ik kwam ze ettelijke keren tegen in romans en artikels. Waarbij niemand naar Grote Beer (of schrijver S.M Bratney en tekenares Anita Jeram) verwees. Waarschijnlijk wist men niet meer waar men die mooie zin had gelezen. Maar het bewijst wel de invloed van kunstige en zinvolle prentenboeken zoals de twee waarover het in dit cursiefje gaat en die ook volwassenen (gelukkig maar) niet onberoerd laten. Want hoe die boeken vriendschap en liefde promoten: prachtig toch? (T.S.)